

Знате ли да поред Гугенхајма у Њујорку, постоје још и Гугенхајм у Билбау, Венецији и Берлину. Шта кажете на један у Београду? Мислите ли да је то неоствариво? Или прескупо? Ако нешто довољно желимо и ако смо спремни да се нечега одрекнемо, ништа није неоствариво. Ако имате план и визију и најлуђа идеја може постати исплатива.

Већ годинама, град Београд и држава, не знају шта да раде са зградама МУП-а и Министарства одбране, срушеним у НАТО бомбардовању 1999. године. Неколико покушаја продаје је пропало због неозбиљних или сумњивих купаца. Унакажене и разјапљене зграде тренутно су неми споменици бомбардовања. Зашто им не помогнемо да проговоре? Претворени у музеје, постали би симболи победе слободарског духа над рушитељским, неимарства над разарањем, стварања над ништавилем и бесмислом.

Гугенхајм, вероватно најпознатији музеј модерне уметности у свету, ради једну врсту франшизе, дајући бренд и вероватно неку врсту веза у уметничком свету, док је финансирање вероватно проблем домаћина. У овом случају – српске државе. О замашности оваквог пројекта и његовој цени можемо разговарати. Али Гугенхајм на Балкану, то би била сензација, зар не?

Отплата кредита којима бисмо финансирали овако замашан подухват, морала би у почетку да падне на терет буџета града и републике, али би отворила огроман простор за промовисање нашег богатог наслеђа. Замислите реке странаца који, после посете музејима модерне уметности, урањају у старински свет Скадарлије, обилазе војвођанске салаше ручавајући домаћи паприкаш уз чашу шприцера, док домаћица на сто износи штрудлу са маком тек изашлу из фуруне; замислите да се тај пут настави сочним, зеленом Шумадијом где устаничко срце још куца и да се заустави пред Немањиним наслеђем, манастирима српске скромности и величине.

Отварање Гугенхајма Београд могло би да означи културну и маркетиншку прекретницу,

што се Србије тиче, у страним медијима. Нови Сад је, у том смислу, направио нешто занимљиво. Егзитом је отворио простор за Србију у једном новом, модерном и позитивном, медијском контексту. Сетимо се какав је утисак на нас оставила поставка дела Ендија Ворхола у организацији Маје Гојковић.

Као у британским музејима, водичи би имали обавезу да проведу заинтересоване посетиоце кроз галерију и на двадесетак минута оживе мртве предмете смештајући их у контекст из којег потичу.

Отварањем музеја модерне уметности, отплатили бисмо дуг новим формама уметности, код нас пренебрегнутим и заборављеним, управо услед недостатка изложбеног простора, који дате уметности промовише и буди заинтересованост за њих као и само бављење њима. Нове форме уметности дају могућност да изразите свој став према друштвеној стварности на нове начине.

Ироничан однос, како према сопственој историји, довео би и до бржег ослобађања од прошлости, у позитивном смислу. Рашчишћавање рачуна, битно је и у приватном животу, као и у општем току живота једног народа. Наравно, под овим мислим на ону врсту унутрашње помирености са самим собом, до које се долази увидом у своју праву улогу у свету и спознајом својих реалних могућности.

Остаје ми да закључим да ова утопијска идеја вероватно никада неће бити остварена, али ми се чини битним да остане барем забележена. То би, уосталом, био прилог осмишљавању егзистенције српског народа, који је изгубио своју историјску мисију и сада мора да пронађе нову да би живео.